

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERȚIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Primejdia.

În numărul nostru de Paști (13) am arătat unde este primejdia cea mai mare în a lua Români parte la sărbătorile maghiare de milleniu. Nu vom merge la Pesta, una pentru-că nu voim, alta pentru-că nici starea materială nu ne îngăduie să ducem prinosuri pe altarele jidovești ale ei. Primejdia cea mare e aici *acasă printre noi!* Mai avem încă și noi aici-colea câte-un funcționar în slujbe de stat ori de-ale comitatului, și pe aceștia i-ar putea sili impulatori de sus, să serebeze cu denșii alătură, și asta să o arunce apoi ca nisip în ochii lumii, că eată doar' și Români cei »buni« au sərbăt milleniul!

Abia două săptămâni de-atunci și temerea noastră se dovedește trist de adevărată!

Avem știre sigură, că în mai multe comitate s'au făcut deja cei dintâi pași, ca funcționarii de stat ori comitatensi, Români după neam, să se adune, să se declare mulțumiți cu stările de lucruri de azi, să se alăture la sărbătorile de milleniu, să protesteze contra celor ce-și ridică vocea împotriva acestor sărbători, și să iee hotărârea de-a folosi toată învîrurirea lor pentru a împedea pe Români dela lucrările contra milleniului!

Scurt: Tarii și marii noștri, se simt atât de »curați« în sufletul lor, că în fața mișcării Românilor, de a-i descoperi înaintea lumii, și a reduce prețul sărbătorii lor la aceea ce de fapt e: *sărbătoarea naționalității maghiare, car' nu a țerii întregi*, precum ei zic, — *își cer atestat mincinos dela acei ce atârnu de denșii*, ca cu acel atestat să se spriginească cumva, cum vor putea, în fața străin-

tății, despre care nădejduese că îi va crede astfel!

Las' că e o rușine pentru o nație ce se numește pe sine »cavalerescă« și »singură alcătuitoare de stat«, să-și iee refugiul la astfel de apucături, ce numai cavaleresti nu sunt, dar' această încercare mai e și un măsurător al liberalității lor, cu care atât de mult se laudă: Ești slujbaş public, atârni prin urmare cevași dela ei: îți cer jertfirea celor mai scumpe simțeminte ce ai fi nutrind în inima ta: *să te lapezi de neamul tău și să-ți palmuești când vezi că el dă nobile semne de viață, de trezire, de înaintare, și să te faci și tu stângintorul înălțării și avântului lui!*

Decât că oamenii cari astfel de lucruri îți cer, și atât de mici de inimă se dovedesc chiar în preajma unei sărbători ca milleniul lor, de care ar trebui să se apropie cu mâinile spălate și cu sufletul pocăit pentru multele păcate săvârșite față de semenii lor, — astfel de oameni de multe ar fi vrednici, numai de aceea, ca și în al doilea milleniu să mai cărmuiască de sine cu scrinitul lor cap și stricata lor inimă, o țeară — **nu!**

Slujbașii publici români după viță, sunt puși în fața unei grele încercări. Nu mai incape indoială că se vor afla unii cari se vor bucura chiar de aceasta, ca de un privilegiu la care își pot răscumpăra anumite păcate pentru cari ar fi ajuns în pedepse, și cari iertate le vor fi de vor da acum o bolditură în coasta mamei lor națiuni asuprite, dar' vor fi și de aceia, cari numai cu inimă sângerată se vor supune neomeneshii porunci!

Se va cere acest lucru funcționarilor Români din toate comitatele, dar' prevedem, mai vartos se va cere aceasta celor din al nostru comitat, unde marea obște românească dă, chiar în aceste zile, atât de frumoase semne de viață națională, prin proteste multe

contra sărbătorii millenare. Ce vor face funcționarii noștri, cei câțiva pretori, notari etc., nu știm, și nici le vom da lor lecții. Ne vom ținea însă privirile asupra lor a tuturor, și îi vom scoate la iveală pe fiecare așa precum înșiși se vor desemna!

Prevenim însă pe poporul nostru și pe bunii lui conducători de prin comună, să fie treji, cu ochii în patru, față de încercarea ce slujbașii de tot felul ar porni-o cumva, de a-l amăgi, înfrica ori cumpăra, să se alăture și el poate, la astfel de demonstrație contrară națiunii românești și plăcută zbirilor fără inimă ce azi ne cărmuesc.

Cel-ce așa ceva ar face, acela să nu mai poarte numele falnic de *Român, acela e un vânzător netrebnic al cinstei noastre a tuturor, acela de huiduire și nu mai mult de crezământul ori îmbrățișarea noastră, e vrednic!*

Fraților! Fiți bărbați și cumiți, căci vremurile sunt grele, cursele și amăgirile ce ni se întind, multe! A le respinge și a le încungiura, e o virtute! Ele dau fiecărui Român privilegiu a se dovedi de un *slab de inger*, sau apoi de un — **erou!**

Adresă respinsă. Se știe că anul trecut în congregația comitatului nostru se luase hotărârea, să se înainteze dietei o cerere pentru a trece întreg învățământul poporal în mâna statului, adică să se unguiseze mai iute școlile noastre ale nemaghiarilor, că dl Réthi și soții nu mai pot aștepta! Congregația a trimis apoi acea hotărâre și congregațiilor celorlalte comitate, cu rugarea să o spriginească și ele la dietă.

În 10 Aprilie s'a ținut congregația comitatului Sibiu, care luând în desbatere și cererea pohtitorilor noștri de maghiarisare a școalelor populare, — a respins-o, trecând simplu peste ea mai departe, ca peste o nebulie.

cel mai bun, Maior. Maior a fost dus la Muncaci și-apoi internat și la Viena.

Rednic era agreeat de Curtea imperială, ca mai puțin resistant față de influența Jesuiților și mai primitor de înrîuriri politice, »eben wegen seiner Fügsamkeit in kirchlicher und politischer Beziehung«, precum scrie Hurmuzachi (Fragmente, II, 193). La Sibiu, unde Maior a fost închis înainte de a fi dus la Muncaci, numai cu Jesuiții putea »conveni«, spune Dr. A. Grama (Istoria bis. rom. unite cu Roma, p. 141). Și totuși Iesuiții aceștia, care-i știau, *trebuiau să-și știe mai bine decât ori-cine pricina lui cu Rednic, nu au scris nimic despre această pricină; așa ne asigură competentul Nilles (Symbolae, II, 632, în notă).*

Dacă Jesuiții au tăcut, este semn că ei au *tănuit* ceva.

Chestiunea merită o mică cercetare.

Hurmuzachi spune (Frag. II, 196—197), că Maior a căzut în disgrația Curții prin »intrigile lui Rednic și ale Jesuiților«. Poate fi ținută drept o astfel de intrigă exploatarea faptei lui Maior de-a fi »contrazis«, cum scrie Bob în autobiografia sa (Nilles, II, 661), »denumirii episcopului Atanasie Rednic? Nu cred. Această contrazicere, această opoziție era un fapt public, cunoscut.

Nilles publică (II, 632) o parte din acusele lui Rednic, scrise de acesta la 16 Iulie 1764, dar' astă parte cuprinde numai generalități de caracterizare, nu-i vorbă, nefavorabilă și tendențioasă; ea nu spune fapte. Ele vor fi poate în acele părți, în locul cărora Nilles publică ».....« (punctel).

De milleniu. În săptămâna trecută s'au luat la Sibiu, în o ședință a comitetului național, hotărâri privitor la lucrările de demonstrare contra milleniului. Lucrarea pe care »Tribuna« în chip așa de îmbucurător ni-o făgăduia în timpul din urmă, ar fi, precum aflăm, să se mărginească la un protest dat și subscris de comitetul de 12 al naționalităților aliate (4 Români, 4 Sârbi, 4 Slovaci), care să se traducă în mai multe limbi și să se trimiță tuturor forurilor mai înalte europene, parlamentelor și marilor ziare.

Alte lucrări de demonstrare, așa să șoptește, nu s'ar mai fi plănuid.

Conferență națională. În luna viitoare, Maiu, se va conchema o conferență a partidului național român la Sibiu, având să se discute asupra constituirii partidului pe temeiul statutelor cerute de Hieronymi. Tot atunci se va prezenta conferenței și dimisia dlui Dr. Rațiu, președintele comitetului, și se nădejduiește că va fi reales la acest post, nu mai mult însă în fruntea unui comitet »omogen« ca până-aci, ci a altuia, în care să fie pohtiți fruntașii din toate »partidele« noastre, (dacă se poate zice așa).

Proprietatea averii naționale. Până la conferență va fi regulată și chestia proprietății averii naționale, anume în formă de societate pe acții (vre-o 600 în valoare de 35.000 fl.), cari se vor da numai la »amici ai cauzei« și »oameni de încredere«.

Milleniul.

Îi vine omului aproape să nu creadă, și totuși așa este!

Comisia administrativă a comitatului săcuiesc Odorheiu, venind în desbatere asupra întrebării în ce chip să iee și comitatul lor parte la sărbătorile millenare, a hotărât se propună congregației, ca să nu iee parte la sărbători, fiindcă domnii cari ar fi să iee această

Cu Rednic, cât îl vedem, nu ne lămurim bine. El își scrisese însă actul citat nu numai pe seama Primatului, ci și pe seama Curții (Nilles, I, 305, în nota 2) și Curtea trebuia doară să vază lămurit, ca să poată lua o hotărâre fatală pentru Maior, precum apoi a și luat. Ce-a văzut Curtea? Ce nu vedem nici noi, ce nu publică Nilles în locul... (punctelor!).

Când mai cetim apoi în Hurmuzachi (l. c. p. 194), că la Muncaci Maior era ținut »sub pază strictă și ori-ce relații în afară îi erau oprite«, bănuim că *vina* lui ori *pretinsa vină* trebuie să fi fost mare.

Ce să fi îndemnat oare Curtea la atâta asprime?!

Intr'un act din 1767 — **inedit** — după care biblioteca lui Bruckenthal posedo o copie, și anume într'un raport al generalului conte Andreas Hadik asupra stării unirei, Hadik recomandă Curții să mai domolească zelul de propagandă al lui At. Rednic și continuă: »Wahr ist es aber auch, dass der noch wirklich in Hungarn wegen der verwegenen Wiedersezlichkeit relegirte Pater Major, (deme doch alle Correspondenz in das Land untersaget worden ist) aus Hass zu dem Bischof, durch seinen Briefwechsel mit Geistlichen und Weltlichen in der Union Irrungen zu machen suchet, gleich wie es dessen, durch den erwähnten Bischof, vor wenigen Tagen Koppelych mir zugeschickte Briefe beweisen; mithin wäre ich der ohn-massgeblichen Meynung, dass dieser Pater nachher Wien oder sonstwohin in ein Kloster versetzt würde.«

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

D'a baba oarba.

Ala, bala,
Portocala,
Cioc, boc,
Trei la loc!

»N'ai să zici nimic acuma, c'asa-i jocul,
»Leagă-ți ochii cât de bine:
»Sortii vrut-au, ș'apoi astăzi ai norocul
»Ca să cadă tot pe tine!«

Astfel zic în cor ștregarii, că le place;
Dînsa șade ca o roabă;
Dar', se miră biata fată, cum se face,
Că tot dînsa-i »babă oarbă!«

S'a făcut; e întunerec; doar' aude
Șapte risete 'nfundate;
Ea spre dînsii 'ntinde mâna; unul ride
Și pe umere o bate!

Se 'nvîrtește 'n loc să-l prindă, el se lasă
Pe călcăie, ș'o tulsește
Și ștregarul fugind iute pe sub masă,
Ride de se prăpădește!

Geaba caută ea prin colțuri; nu se simte,
E tăcere, casa-i mută;
Dar' de-odată sare unul, o cuprinde,
O ia 'n brațe și-o sărută!

Ea se scutură să scape, el n'o lasă
Și-o sărută pe obraz;
Ear' copiii de prin unghiuri, ce le pasă,
Dau din palme și fac haz!

Fata-aruncă jos batista, vrea să plângă;
Necăjită-i foc și pară!
Rid băieții, rid cu poftă de se strîmbă,
Și îi strigă: »fă-te eară!«
(»Vatra«) **H. Coșoi.**

Grigorie Maior.

— Notiță istorică. —

De
George Bogdan-Duică.

Atanasie Rednic, episcop între 1764 și 1772, era un »om mai născut spre călugărie decât spre vlădicie; om închis, netocmit spre a îmblânzi și a trage norodul cătră sine«, zice Petru Maior. Grigorie Gavriil Maior, urmașul lui Rednic, era, după spusa aceluiași istoric, un »om din fire întocmit a trage pe toți cum trage magnetul ferul cătră sine«.

Caractere antipode, dușmani mari!
S'au luptat unul cu altul, dar' cine-a suferit mai mult a fost, ca de-atâtea ori, tot

parte, nu vor s'o facă pe cheltuiala lor proprie, ci pe a comitatului, ear' pentru asta parale nu-s!

La toată întâmplarea e un frumos semn și acesta despre însușirea cea mare ce simt Ungurii însiși pentru milleniul, și Sécuii în-deosebi.

Dar' dacă aceiași cumiști cărmuitori ai comitatului Odorheiu, (Sécuii și cumintel!) ar fi fost puși în fruntea altui comitat nesécuesc, credeți că așa vorbeau și așa hotărau? Aș! Ar fi făcut cel puțin ca ai noștri ori și mai și! Când însă e vorbă de ei și de cei din aceeași țundră eu ei, eată că știu fi »cumiști« chiar și Sécuii!

Incolo despre »milleniu« eată tot binele ce-l putem însemna:

»Magyar Hirnap«, foaie frunțasă ungu-rească scrie: Intunecoase au fost Paștile noastre, și umbra Vinerii patimilor (a restignirii adevărului) se întinde înaintea sêrbătorii noastre, care cu cât mai mult ne apropiem de ea, cu atât mai tare se asamână unei formalități silite (forțate), nu însă unei sêrbători a încere-derii în sine!

Un profesor universitar, Bodnár Zsigmond scrie în o carte scoasă acum de milleniu, despre nația sa ce intră în sêrbătoare:

»In multe privințe cuvintele națiune și patrie au ajuns mincună pe buzele noastre, folosite de oameni zvâpâiați ca cuvintele goale ale salutarilor fără nici un înțeles. Indeosebi în numeroasele adunări ale sêrbătorii millenare, câte sute de mii de buze seci, nu vor lua în deșert aceste cuvinte sfinte!

„Erdélyi Híradó“ din Cluj scrie despre neamul seu millenar:

»Națiunea care voeste să-și sêrbeze cu o mândră bucurie ziua nașterii sale, se dovedește a fi îmbătrânită, hăbăducită, pornită spre putrejunie!«

„Alkotmány“ scria într'un număr trecut: »Juzi cumpărați cu bani de argint sunt numiți purtători de matricule; notarii, (cei unguri, firește) înjură pe preoți și obișnuesc poporul să nu mai umble la biserica, că nu-î lipsă sê-și boteze copii, că altarul nu mai e de lipsă« etc. și încârbărit de aceste toate, foaia maghiară le aruncă de încheiere celor ce aceste lucruri le pun la cale, nici mai mult nici mai puțin ca vorba: **lotri!**

Și așa mai departe. Acestea sunt glasu- rurile pe care se cântă psalmii de vecernie a »cavalerești nații« ungurești, prin proprii sei cantori, în preseara sêrbătorii.

Atanasie Rednic presentă așadar' lui Hadik niște copii de pe niște scrisori de ale lui Maior, dela Muncaci; *copiile* acestea — nu mē pot îndupleca să zic scrisorile — conving pe Hadic că tocmai Grigorie Gavril Maior voeste să producă zăpăceli între uniți, și să slăbească forța unirei! Hadik cere deci ca Maior să fie dus la Viena.

Lucrurile acestea mai seamănă a intrigi. Destul că Maior a fost dus și la Viena.

Rednic moare în curēnd; în 1772 Grigorie Maior este ales episcop la locul prim; »paterul«, care prin scrisorile sale dela Muncaci, era să producă desorientări între uniți, este chemat de ei să-î întărească în credință, în zilele »critice«, prin cari treceau, căci, întorcēndu-se, zice Petru Maior despre Grigorie Maior »din tot adinsul (el) a început întră aceea a lucra, ca pe toți Românii din Ardeal să-î facă uniți«.

»Trădătorul« exilat la Muncaci, omul care-și uitase de »causa sfântă«, revenia să o mântue!

Cunoscătorii istoriei noastre îmi vor zice: ei, dar' el a avut noroc, că la 1771 Iosif II. a fost la Muncaci și în cercetarea ordonată de el, Maior s'a »rectificat cu temeiu«, cum zice Hurmuzachi; el s'a rectificat așa de cu temeiu, încât, ales fiind episcop, Curtea l-a admis, nevoind a da și mai departe ascultare nici vechilor »șoapte răuvoitoare din Ardeal« (Hurmuzachi).

De unde veniau încă aceste șoapte? Cine, după moartea lui Rednic, era încă tot dușman lui Maior? Poate tot Jesuiții? Nu avem probe. Dar' Nilles (I., 305) spune, că Maior însuși atribuia Jesuiților o parte bună din acușele lui Rednic, ear' ei — mai erau încă pe-aici!

Noi din parte-ne nu avem nimic contra acestor cântări proslăvitoare, căci sunt adevărate, și adaugem numai la sfârșitul fiecăreia din ele — *amin, amin!*...

Proteste.

Mișcarea de protestare ce s'a pornit în comitatul nostru contra paradei cu ședință festivă millenară a congregației, etc., a aflat, spre onoarea lor fie spus, mulți însuflețiți spriginitori. După știrile mai nouē ce le avem, afară de protestele publicate de noi în numărul trecut s'au înaintat încă din multe comune scrisori cu multe subscrieri, cerēnd să nu se țină ședința de care e vorba a congregației și protestând din capul locului contra ei! Despre unele comune ni-s'a scris și nouē că au înaintat proteste, despre altele însă nu, deși sūntem încredințați că vor fi încă multe care au trimis, dar' despre care noi n'avem încă cunoștință.

Din **Jibot** s'a înaintat un protest cam de același cuprins cu al fraților noștri din *Vinerea*, subscris de următorii 80 locuitori:

Nicolae Micle, proprietar; Simion Sécărea, paroch; Ioan Zaharie, primar; Ioan Prodan; Gligor Viorel; Ioan Marian; Andreiu Viorel; Ioan Șelmerean; Avram Șelmerean; Andreiu Pădure; Avram Stanca; Ioan Mitea; George Viorel; Iacob Pădure; Iacob Viorel l. N.; Ilie Pădure; Simion Trif; Sofron Gelmerean; Petru Mara; Filimon Pădure; Avram Purdea; Ioan Pădure l. Leonti; Mihăilă Todoran; Gligor Miclășu; Achim Bădulescu; Ilie Codia; Ilie Moisă; George Roman; Ioan Codia l. Dumitru; Ilie Mitea; Nicolae Binder; Todor Rădulescu; Toma Candin; Iacob Ganga; Nicolae Floria; Aron Sineiu; Johann Frantz; Simion Bințințian; Florian Bințințian; Nicolae Bota; Nicolae Hondola; Samoilă Mihu; Simion Codia; Toma Badiu; Pavel German; Georg Viorel; Pavel Viorel; Todor Toma; Simion Mitea; Nicolae Codia; Achim Armean; Iosif Mitea; Erimie Pinteș; Toma Miclea; Ioan Onescu; Vasile Stanca; Iosif Molodețiu; Ioan Pădure l. I.; Stefan Viorel l. I.; Vasile Moga; Gavrilă Todoran; Avram Candin; Clement Todoran; Stefan Pădure; Ilie Pădure; Simion Viorel; Andreiu Martin; Ananie Viorel; Ananie Lupu; Filip Viorel; Ioan Bințințian l. Iosif; Avram Mihu l. I.; Silviu Viorel; Ioan Ittu; Antonie Șelmarian; Dumitru Marian; Toma l. Todor Toma; Nicolae Miclea l. Avram; Mateiu Armean; Vasile Miclea; Constantin Viorel l. Toma.

Din **Ormindea** s'a înaintat un protest de același cuprins subscris de următorii 46 locuitori:

In acest timp vedem însă și pe prietenii lui Maior ridicându-se. In 29 Iulie 1772 Ignatie Darabant, vicar general, scrie din Blaj o scrisoare către contele influent Henric Cajetan Blümcgen, ministru, **intervenind pentru Maior**; sub Aaron, scrie Darabant, unirea s'a clătinat (*labefactam*), sub Rednic aproape a perit (*ad interitum adductam*), trebuie un bărbat ca să o mântue și acela este Maior, pe care invidia și ura l-au expulsat din patrie (*invidia et odio inimicorum patria expulsum*); Darabant cerea ca păcatele invidiei și urei — păcate, ce nu mai mor — să fie corese prin revenirea la încredere în omul, care pe nedreptul o perduse de câțiva ani.

In ajutor l'a venit lui Maior și Papa Clement XIV; după consacrare, în 7 Maiu 1773, Maior mulțumește Papei pentru acest ajutor. Istoricii, care ne desvêlește acest fapt de intervenție a Papei, *Augustin Theiner*, ne desvêlește ceva mai mult: el desvêlește și *grava acușă tainică*, care-l apăsase pe Grigorie Maior! (In *Histoire du Pontificat de Clément XIV.*, II., 271). Theiner scrie: »Ce pieux missionnaire (Maior) avait, par suite d'odieuses calomnies, encouru la disgrâce de l'empereur, et avait été exilé, sur le soupçon qu'il entretenait des relations politiques avec la Russie, mais ce prince, s'étant bientôt convaincu de son innocence... l'éleva sur le siège de Fogaras...«

Maior căzuse în disgrăție fiind acusat că este rusofil, că are relațiuni politice cu Rusia. In cadrul acestei acușe de prietenie cu o putere gr.-orientală, se potrivește și istoria Rednic-Hadik cu scrisorile anti-uniste. Sub greutatea unei bănueli, care atunci putea să pară foarte probabilă, la alt loc vom spune altă-dată pe larg pentru ce trebuia să pară probabilă.

Nicolau Pop, capelan; Adam Nicolae l. Ilie; Adam Aron; Avram Todica; Lazar George; Popa Iosif; Avram Mitru; Nicolae Popa; Simion Bacilă, preot; Adam Nicolae l. Avram; Becșa Avram l. Lazar; Stefan Nicolae; Oprean Ioan; Iuga Nicolae; Bocănciu Avram; Avram Avram l. Anghel; Avram George; Borza Nicolae; Bocan Andron l. Mitru; Adam Petru l. Adam; Stefan Nicolae al Căti; Valea Adam; Adam Login l. Avram; Avram Ianăș l. George; Avram Ioan Nucu; Pușa George; Oprean Adam; Mihoc Andron; Bulz Ilie; Oprean Lazar al Nuțului; Adam Toma; Borza Ioan l. Petru; Stefan Ioan l. Aron; Pavel Ilie; Vlad Toader; Mihoc Toader al Frasinii; Stefan Petru al Căti; Adam Petru; Popa Petru; Adam Avram; Sim Lazar; David Antonie; Borza Toader; David Ilie; Adam Login; Adam Avram.

Din **Peștera** s'a înaintat un protest de același înțeles subsemnat de următorii 45 locuitori:

Nicolau Pop, adm. paroch; Adam Groza; Petru Lazar; Alesandru Groza; Nicolae Groza; Petru Buda; Anghel Buda; Zaharie Todoran; Buda Adam; Lazar Solomon; Șerban Petru; Petru Groza; Magda Ioan; Tamasiu Dumitru; Iuga Ilie; Lazar Avram; Groza Ioan l. Mihaiu; Todoran Ionuț; Epure Lae; Lazar Nicolae l. Ioan; Groza Aron l. Lup; Epure Petru; Morariu Iosif; Șerban Petru; Groza Petru l. Gherasim; Tamasiu Andron; Morariu Anghel; Tamasiu Costan; Groza Ioan al Barnii; Marc Ioan; Todoran Avram; Lazar Ioan; Groza Lazar; Lazar Alexandru; Groza Nicolae al Onuțului; Șerban Nicolae; Groza Gligor; Bădea Petru; Nistor Petru; Lazar Petru l. Adam; Pavel Nicolae; Todoran Petru; Groza Petru; Lazar Nicolae; Magda Adam.

Din **Balomir** s'a înaintat un protest subscris de 103 locuitori.

Din **Hărău** s'a trimis protest cu 23 de subscrieri.

Din **Merișor și Bănița**, două comune mici lângă Petroșeni, s'a trimis protest în același înțeles, cu 30 de subscrieri.

Asemenea avem știre că și-au împlinit românească datorința în privința aceasta și comunele următoare din jurul Petroșenilor:

**Câmpii,
Crivadia,
Petros,
Baru mic,
Baru mare,**

despre cari însă nu știm încă cu câte subscrieri au înaintat protestele lor.

Și așa mai departe!

Secretul urei și persecuțiilor îndurate de Grigorie Maior este așadar' o »calomie« politică, pe care spiritul clar și nepreocupat al lui Iosif II. a sdrobit-o.

Venind dela Viena la scaunul seu, Maior revenia la nația sa și ca — intim consilier« al Maiestăților Lor!

Sibiiu, 9 Aprilie 1896.

FEL DE FEL.

Șoarecii rēufăcători. În 7 Aprilie s'a aprins într'un oraș din Ungaria, prăvălia unui negustor, și anume în zori de zi, și pe din lăuntru, când nimeni nu putuse fi întrēnsul. S'a mirat lumea mult de asta și nu putea înțelege cine să fi pus focul, căci nici uși nici ferestri, nimic stricat. Și s'a dat de urma tâlharilor: au fost șoarecii din prăvălie, cari au început a roade pachetele de lemnușe, și frecând cu dinții capul lemnușelor, acelea au luat foc, și au aprins prăvălia!

Nepăsare englezească. Cine n'a auzit despre rēceală, nepăsarea, flegma firii Englezilor? Se povestesc multe de tot despre această fire.

Odată ci-că un Englez, îmbrăcat în o blană (bundă) frumoasă, bogată, fuma la o masă într'un birt. Cenușa țigării îi căzdu pe blană, dar' el nu o scutură, ci o lăsă acolo. Un vecin al seu, om mai de curățenie, îi atrase luarea aminte de vre-o două-trei-ori asupra lucrului. Englezul nimic. Vecinul crezēnd că poate n'aude bine, îi spuse și a patraoară mai tare. Atunci Englezul perzēndu-și răbdarea îi răspunde supărat:

— Dar' lasă-mē în pace, domnule, dumnitale îți arde haina de zece minute, și eu nu îți zic nimic!

In numărul seu 14 foaia »Hunyad« din Deva, își bătea, precum știm, joc de nepăsarea și rēceala Românilor, față de congregația în care stăpâni ei sunt tari și mari, nădējduind că aceeași nepăsare se va dovedi și față de îndemnuirile la protestare. In numărul seu 15 din Dumineca trecută, întoarce foaia, și aflând că protestele au început a sosit la vicișpanul comitatului, scrie:

„Proteste. »Revista« deja de mult tot îndeamnă pe locuitorii români ai comitatului să protesteze contra sêrbării millenare a comitatului. Precum înțelegem, din anumite sate sosesc deja protestele cu mai multe ori mai puțin subscrieri. *Incă și din Hărău au adunat 23 subscrieri!* Oare știie și pricepe partea cea mai mare a celor ce subscriu, că tulbură bucuria aprețiată de toată lumea cultă, a patriei sale?»

Precum vedem »Hunyad«, foaia celor tari și mari în comitat, *batjocurește de nou poporul nostru*, crezēnd că *cei mai mulți* din sutele de subscriitori ai protestelor, *n'ar fi știind ce fac!* Respingem cu indignare această nouă insultă de-o cutezanță, ca să nu-î zicem altfel, jidovească. Apoi că »și din Hărău« s'au adunat subscrieri! Cum? Ori pentru-că în Hărău sūnt Români puținii (abia vre-o 70—80 familii), ei n'ar fi în stare ori nu le-ar fi iertat să-și arate simțemintele lor? Batjocura voastră, încezuților noștri domni, e o onoare pentru puținii dar' bunii Români din Hărău, ca și de pretindēnea!

Că tulburăm bucuria »patriei«, nu-i adevărat! Ne ridicăm numai contra semeției celor ce confundă *patria* și *statul cu naționalitatea maghiară* care face abia a *treia parte din acest stat*, din această patrie!

Nu ați dorit să auziți ridicându-se aceste glasuri ce se vè tulbure bucuria? De ce n'ați fost atât de cumiști și precauțatori să nu luați astfel de hotăriri în numele comitatului întreg, despre cari ați știut-o dinainte și vi-s'a spus cu glas tare și atunci, că supără pe cele 93% de locuitori ai comitatului?

Nu facem bine că vè tulburăm bucuria d-voastre prin aceste proteste? Dar' bucuria și mândria noastră de Români și cetățeni, nu v'ați gândit că încă nu era bine să o tulburați d-voastră întâi, aducēnd hotăriri în contra cărora în 3—4 rēnduri s'au ridicat vocile românești în congregație, și *totdeauna le-ați călcat în picioare și ați trecut volnic, cu dispreț, peste ele?*

D-voastre să vè fie iertat tot față de noi, ear' nouē nici să ne ridicăm glasul în contra unei lovituri date deja, de d-voastră, nouē?

Prea ne cereți mult!

Ca mâne o să începeți și prigonirea, poate, a celor-ce au avut curajul nobil a se folosi de un drept cetățenesc al lor, — începeți-o cât mai curēnd spre proslăvirea aceluiași milleniu pentru care atâtea ați făcut!

Nu ne vom da înapoi, nici de urmărilor prigonirilor nu ne vom speria!

Rugăm pe frații noștri de prin comune cari au înaintat proteste, precum și din cari se vor înainta încă (căci în formă de proteste pot încă fi înaintate), să ne vestească și pe noi despre asta, trimitēndu-ne o copie de pe protest și de pe numele celor-ce l-au subscris.

Două scrisori ale Părintelui Nicolae Cristea.

Am primit deja prin Februarie scrisorile de mai jos, a căror publicare a tot întârziat când din o pedecă când din alta. In urmă ni-se păreau întârziat. Sūntem însă rugați să le publicăm totuși și acum, ca fiind ele o explicaie a ținutei întră cinstē încărunțitului luptător Părinte Cristea. O scrisoare e prin care împărtășește dlui Dr. Rațiu, de ce n'a subscris »Manifestul«. Ea sună:

Prea Stimat Dle president!

Fiindcă atât manifestul, cât și comitiva lui are în vedere numai pe cei agrățiați, subscrierea mea n'are loc sub acel manifest. (In manifestul publicat, în punctul acesta s'a făcut îndreptare.) Motiv de formă.

Manifestul însă și în esență suferă de unele neajunsuri foarte momentuoase. Incepe cu programa din 1848 și fără destulă legătură causală trece la 1881 și, ce e mai mult, fără de a aminti barem cu un cuvēntel de 1863/4 și de 1865. Las' că între 1848 și 1881 deosebirea e mare, dar' apoi alinea II. de pe pagina II. și alineele seq. șterg chiar și conținutul memorandumului, pentru care am fost închiși, și pune pe masa guvernului unguresc, o *carte blancă*, care-l poate îndulci (pe guvern) mai tare decât »Milleniul II.« al lui Slavici. Așadar' și agrățiați dacă aș fi, nu l-aș putea subscrie.

Motiv esențial.

Impresiunea care mi-a făcut-o manifestul la prima citire este, că nu e act politic, ceea-

ce ar trebui să fie, pentru-că nu se înalță peste nivelul unui articol de ziar.

Reacționând exemplarul manifestului, pe lângă expresiunea stimei mele deosebite rămân devotat

Sibiu, 11 Februarie n. 1896

N. Cristea m. p.

*

A doua e prin care, după ședința dela 1 Febr. Părintele Cristea împărătește dlui Dr. Rațiu, președintelui comitetului național, retragerea d-sale din politică. Eată-o:

Prea Stimate Dle president!

Sămbătă seara în 1 Februarie n. c. în motivarea votului meu pentru propunerea dlui Dr. V. Lucaci, am accentuat necesitatea politică de-a trece peste lucruri mărunte în interesul cauzei mari, *purtate până acum atât de cu succes și spre lauda Românilor*, înaintea monarhiei noastre, înaintea Europei și înaintea a toată lumea civilizată. Am accentuat și aceea, că dacă știam, că membrii comitetului nu vor trece peste lucruri mărunte și de mai puțină însemnătate, în interesul unității partidului, nu eșiam din retragerea mea și nici un pas nu făceam din casă, ca să merg, unde m'am dus numai chemat de încrederea majorității membrilor comitetului, în speranța că merg la *aplanarea definitivă a diferențelor regretabile* iscate cu luni înainte.

Prin aceasta am ținut, că mi-am precizat pozițiunea destul de la înțeles și pentru eventualitatea când comitetul ar persista a face chestiune politică de prima ordine prin purtarea unor persoane subordonate comitetului. Observând acum, că precisarea aceea n'a fost suficientă, vin a-i da expresiune și mai accentuată, și mai clară, și lipsită de ori-ce îndoială.

Să dea D-zeu să mă înșel, însă eu în ceea-ce s'a făcut, încă nu ved unitatea partidului nostru politic perfect restabilită! Și nu o ved fiindcă majoritatea nu și-a călcat pe inimă, măruntășurile le-a pus alături cu lucrurile mari ale cauzei naționale și așa o notă discordantă, cu toate consecvențele ei, a rămas ca corp străin, în corpul partidului național. Împrețurarea aceasta, lângă care se mai adaug și altele de natură mai specială, m'a împins erăși în retragerea de mai înainte.

Aducându-vă aceste la cunoștință priimiți și declarațiunea mea decisivă, că *persist în retragere, reținându-mă dela ori-ce activitate politică mai însemnată, până când nu voi avea convingerea nealterată, că partidul național este erăși un trup și un suflet*, cum a fost în timpul procesului Memorandului.

Primiți expresiunea deosebitei mele simpatii.

Sibiu, 10 Februarie n. 1896.

N. Cristea m. p.

Din Zarand.

În o corespondența datată din »Teara-Hațegului«, „Tribuna“ din Sibiu a publicat în numărul seu 46 o corespondență în care un »dascăl de sat«, scotea la iveală o mulțime de rele de pe la noi, că în tractul Hațegului popii trag ei din plata dascălilor, că în Geoaigiu II. se pun învățătorii fără concurs, că în al Zarandului dl protopop „pentru interese proprii“ ar fi părținitor la alegerea învățătorilor, că pe cei buni, calificați, îi alungă! și câte toate; și drept coroană, a tras și »Revistei« a batjocură voinicooasă și o amenințare că are să piară! De ce, nu știm.

Acele scrieri ce a vătămat atât de greu îndeosebi pe dl protopop Dămian al Zarandului, și s'a dat în acest punct, un răspuns, de cătră inteligința română din Zarand. A apărut în nr. 68 al »Tribunei«. E subscris de 23 de bărbăți onorabili: avocați, profesori, preoți, proprietari, din Brad, Baia-de-Criș, Băița, și mai multe comune din Zarand. Scoatem unele părți din această corespondență, unde subscrișii își spun cuventul lor asupra dlui protopop Dămian și a purtării sale. Eată-le:

»Am avut ocaziune 12 ani de-arindul, de când e în mijlocul nostru, să-l cunoaștem nu numai în afaceri oficioase, ci și în viața publică și cea socială.

Liberal și generos, pe învățătorii buni și inteligenți și-a cuprins totdeauna în casa sa, și-a ospetat și ajutat, și-a încurajat, oferindu-le tipărituri pentru datele statistice școlare, împumutându-i cu manuale proprii și chiar cu bani!

Ce e mai mult, pentru a avè susținere în lipsa de învățători calificați, a aplicat absolvenți de 4 clase, lăsând oficiilor parohiale a-i supraveghia și ajuta, ca să le rămână din salariu la studierea cursului pedagogic.

La ridicarea salariilor învățătoresți a avut mult să lupte, chiar să se expună, ca să susțină autoritatea bisericii și să impună vigoarea legilor. Nici-când n'a dat alarm, nu s'a plâns. A simțit necesitatea multor încordări, până-ce poporul se va împăca cu datorițele și drepturile garantate în constituție,

pe cari într'un timp scurt, dela introducere, n'a putut-o pătrunde.

Și în schimbul jertfirii de sine, îngrijindu-se de toți, numai de familia sa nu, care-i e remunerată material? Un bagatel de 3—5 fl. și acestia adese neregulat plătiți, deși aproape tot salariul îi stă astăzi din acestea.

În participarea la mișcările politice, la viața socială, în contribuiriile la colecte spre ori-ce scop de binefacere, ajutarea studenților săraci ș. a., a fost totdeauna model, care prin marimonia sa a însuflețit pe toți.

Trebue să fie cineva gata a brusca cele mai delicate sentimente omeniești ca să susțină, că dl ppresbiter al Zarandului, V. Damian, ar fi omul lăcomiei, ca pentru interese proprii să înlătore inv. »cualificați« din tract.

Unicul cusur, ce și-s-ar pute aduce dlui ppresbiter, ar fi prea multă bunătate, prea marea indulgență chiar și față de cei-ce au abusat de bunăvoința sa.

CORESPONDENȚĂ

Alegerea de notar în Balșa.

Balșa, Aprilie 1896

Onorată Redacțiune,

În 28 Martie n. s'a săvârșit alegerea de notar în comuna Balșa (cercul Geoagiului-dejos). Alegerea fiind istorică în felul seu e vrednică a vorbi ceva despre ea.

Deja la 9 oare dim. era îndesuită curtea cancelariei de popor, țărani și inteligență română, așteptând cu nerăbdare sosirea protopretorului Beke.

Dintre concurenții români, 4 la număr, erau de față 3, ear' dintre cei maghiari nici unul. Sosind solgăbirul toți așteptau cu nedumerire să cetească numele candidaților. El o vestește aceasta în chipul următor: »Concurenți sînt patru Români și 4 Unguri, toți cu documentele recerute. Dintre acestia candidiez pe Konczá Károly, Szabó Péter, Salánczi și — al patrulea tot Ungur, nu l'am putut ținea minte, având un nume prea cu pintenii.

Un murmur de nemulțumire se ridică din mulțimea de față! Inteligența română s'a luptat destul, protestând contra candidaților unguri, și toți strigau să le pue cel puțin un Român în candidație, în acest cerc curat românesc! Dar' aș! solgăbirul vîzînd că nu ne place dreptatea ce el ni-o face, ne spuse verde: »Puteți protesta cât vreți! Legea îmi dă dreptul să candidiez pe cine vreau!«

Era de față și dl notar Petru Robotin și-a vîzînd scandalooasa purtare a pretorului Beke, ear' preotul Ioan Bogdan din Mada l'a întrebat că de ce nu candidaează nici un român? Răspunsul barbar a fost: »Români nu vreau să candidiez! Aici ungar a fost și până acuma, ungar vreau să vîzî și de astă-dată! Sau de vei muri D-Ta dle Robotin, atunci român pun în locul D-tale! Ne-am scandalizat de acest răspuns, mai auzind încă și răspunsul plin de răutate dat dlui preot N. Damian din Balșa, care a încercat a-l înlături pe infuriatul mic pașă, spunîndu-i, că poporul cere dreptate, egalitate și frățietate, căci numai astfel poate domni între noi concordie (bunăînțelegere). La cuventul concordie, protopretorul răspunde batjocurilor: »Nu »concordie«, ci »discordie!« Atunci unul dintre cei de față îl întimpină cu cuvintele »Vom vedea-o și pe aceasta (discordia, neînțelegerea) cu privilegiul sîrbărilor milenare!« Se uită dl protopretor cam mirat și spărios de acest răspuns, dar' nu mai zise nimica.

Ce avea să facă inteligența alegătorilor? Să protesteze nu folosea nimic, deoarece-ze juzii comunali și Fidanii erau pe partea solgăbirului. S'au hotărît să alegă dintre toate relele pe cel mai puțin rău, și au votat pentru Konczá Károly, care a și reușit. Această alegere nu și-a prea plăcut protopretorului, avînd dînsul alt dorit.

Ne-am depărtat apoi măhniți. Iti era mai mare mila de tinerii români, ce concu-raseră, cât erau de supărați, vîzînd cum le trece floarea vieții ca scriitori prin cele cancelarii, și când ar avea privilegiu și ar fi doriți de popor, sînt împedeți de zbiri fără inimă, fără o schinteie de simțiment de dreptate, și fără D-zeu, de a ajunge la posturile pentru cari s'au pregătit. Un participant.

Concertul reuniunii

„Brooser Liedertafel“.

Dumineca trecută seara, s'a dat din partea reuniunii săsești de cîntări din loc „Brooser Liedertafel“ un concert în sala hotelului »Széchenyi« de aici. Concertul a reușit pe deplin. Programul a fost cu pricepere întocmit, mergînd treptat dela bun la mai bun. Cele mai cu efect au fost lăsate mai la urmă.

Corul atât cel bărbătesc, cât și cel mixt, s'a dovedit ca avînd în sinul seu bune puteri. Cîntările reușite și-au fost toate coperite de aplause. Mai bine au plăcut cele din partea a II-a și anume dela sfîrșit. Ear' dacă efectul unor puncte n'a fost și mai mare, vina e a compositorilor înșiși, a se căuta adecă în compoziții, nu în cor.

Punctele de solo, au fost podoabele seri și între soliști la locul întăi trebuie să numim pe d-na Gensthaler. D-sa are o voce plăcută, catifelată și în același timp puternică, pe care o stăpânește cu desăvîrșire, trecînd ușor, natural, neforțat, dela tonuri înalte la mijlocii, joase chiar. Și are pe scenă o ținută conștie, sigură, ce lasă o bună impresie. Aceleași cuvinte bune despre solista a doua, d-șoara Fabini, cu voce simpatică și plină. Tînărul I. Schuller are, negreșit voce bună, dar' abia în desvoltare, acum încă prea slabă. Asupra ținutei dînsului pe scenă, în fața publicului, ar incape multă critică.

O observare. Nu făcea tocmai plăcută impresie prea multa umblare în sus și în jos pe scenă, a unor domni, în pause.

Pe program era însemnat: »Toate punctele programului sînt compoziții de Sași-ardeleni«. Scoatem aceasta la iveală ca pe un cuvînt de laudă despre ambiția națională a concetățenilor Sași, cari necum se iese în programul lor puncte streine, dar' chiar și în musica marii vițe germane, se restrîng numai la a lor națională, săsească. Concertul s'a început cu imnul lor poporal.

Concertul a fost atât de cercetat, că mare parte de public, ne mai încapînd la mese, a trebuit să stea în picioare, printre ele, îndesuit foarte! Earăși un cuvînt de laudă pentru felul cum dînsii își știu și vreau să și spriginească ale lor întreprinderi.

TEATRU ROMÂNESC ÎN ORĂȘTIE.

Măne, Duminecă în 7 (19) Aprilie 1896 se da din partea diletanților români din Orăștie în sala hotelului »Csözsz«, o nouă Reprezentație Teatrală. Se va juca piesa:

„TOTUL PENTRU OCHII LUMII“

sau

„Cum se îmbeată lumea cu apă rece“.

Comedie în 2 acte de Labiche, localisată de V. Onișiu.

Persoanele:

Razian, fost cofetar . . . dl Petru P. Barițiu.
Zoița, soția lui . . . d-șoara Roma Lucaci.
Cornel, fiul lor . . . dl R. Dobo de Ruszka.
Melinescu, medic fără pacienți dl Ioan Moța.
Constanța, soția lui . . . d-na Maria P. Barițiu.
Emelina, fiica lor . . . d-șoara Veturia Vlad.
Stef. Călin, negustor de lemne dl Ioan M. Corvin.
Berta, comerieră la Razian d-șoara Lucreția Piso.
Ana, camerieră la Melinescu
Soția, bucătoreasă la Melinescu d-șoara Olga Romoșan.
Un tăpescier . . . dl Ioan Dorca.
Un bucătar . . . dl Artur Corvin.

Un arnăut; un servitor; un arap.

Începutul la 8 oare seara.

Prețul intrării de persoană: locul I. 80 cr.; locul II. 60 cr.; parterre 40 cr.; galerie 20 cr.

Bilete de intrare se află de vînzare la dnii S. Corvin și Fiu și seara la cassă.

Venitul curat este destinat pentru fondul »Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei«.

După reprezentațiune: petrecere cu joc.

Cei-ce din greșeală n'ar fi primit invitații, sînt rugați a se socoti invitați pe această cale.

NOUȚĂȚI

Cununie. Dl Ioan Vassiu din Petroșeni, își sîrbeară Sămbăta viitoare, în 25 April n. a. c. cununia cu d-șoara Roma Victoria Lucaci, amabila fiică a dlui notar din Băbălna, în biserica gr.-or. din Orăștie. Dorim din inimă tinerii părechi vieță îndelungată și plină de fericire.

Avis. Măne, Duminecă, la oarele 4 după amiază, se vor da, pe cale de licitație, ziarele dela casina română din loc, în subabonament, pe al doilea pătrar al acestui an.

Logodnă. Dl Dr. Iosif Blaga, profesor la gimnasiul român din Brașov, și-a încredințat de viitoare soție pe d-șoara Elena T. Stănescu din Brașov.

Dl Alesăndru Moldovan jun. din Deva și-a încredințat de viitoare soție pe d-șoara Emilia Herbay din Dobra. Trimitem felicitările noastre.

Reprezentăție reușită. După-cum ni-se împărătește, reprezentația teatrală dată la 11 Aprilie n. de »Reuniunea rom. de cîntări din Hațeg« — a reușit foarte bine. Dile-

tanții și-au fost studiat bine rolurile și le-au jucat spre deplina mulțumire a publicului. După teatru a urmat petrecere cu joc, ce a durat cu veselie până în zori!

Sinoade. Dumineca trecută s'au deschis sinoadele celor trei eparhii gr.-or., la Sibiu, Arad și Caransebeș, conduse de Archiepiscopul. Vom da amănunțit despre ce s'a petrecut mai însemnat în ele. Până acum desbaterile lor nu sînt încă încheiate.

„Reuniunea învățătorilor români gr.-or. din tractul Orăștiei«, și-a ținut la 30 Martie st. v. adunarea sa generală aici în sala școlii rom. gr.-or., sub conducerea președintelui seu a d-lui inv. C. Baicu. Din lipsa de spațiu de astă-dată, raportul despre adunare îl vom publica în numărul viitor.

Curs de îngrijitoare. În 1 Mai n. se va deschide la „Asilul de copii gr.-cat. din Blaj“ un curs de 6 săptămâni pentru pregătirea și providerea cu diplome de calificațiune a acelor candidate, cari doresc să fie aplicate ca îngrijitoare (bone, doice) la asilele de vară! Candidatele, cari doresc să fie primite la acest curs, trebuie să se însinue în scris ori verbal până în 30 Aprilie a. c. și au să producă următoarele documente: 1. Atestat matricular de botez, din care se apară că au etatea prescrisă (18—40 ani). 2. Atestat de moralitate dela antistia comunala, vidimat și de parochul confesiunii, căreia aparțin. 3. Să dovedească, că știu cel puțin ceti și scrie, că vorbesc și limba maghiară și că sînt deplin sănătoase. Soțiile, veduvele și orfanale învățătorilor vor fi preferite.

Blaj, din ședința senatului »Asilului gr.-cat. de copii« ținută la 6 Aprilie 1896

Ioan F. Negruț, președinte.

Grindină. Timpul la Orăștie și jur, a fost și săptămîna asta încă tot neplăcut, rece, ploios și cu vînt. Marți după amiază s'a descărcat chiar asupra orașului o mică furtună împreună cu tunete, ploaie și grindină. A ținut însă puțin, și grindina, deși coperise pe cîtăva vreme de tot cu alb pămîntul, s'a topit în curînd.

Moarte. Aflăm cu părere de rău, că tînărul Sebastian Stanca, teolog absolut, din Băița, a încetat din viață Marți dimineața în săptămîna aceasta, în urma unei boale mai îndelungate de piept. Fie-i țîrina ușoară.

Știri ultime.

Procese cu grămada!

La 9 Aprilie n. s'a pertractat la Alba-Iulia un nou proces politic. Preotul român din Vurpăr, a fost osândit la 6 săptămâni, ear' învățătorul tot de acolo la o lună temniță ordinară, pentru o scrisoare de alipire celor osândiți în procesul Memorandului.

În aceeași zi după amiază, preotul gr.-cat din Henning a fost osândit la 2 luni temniță de stat, ear' învățătorul la trei luni, pentru că au cîntat cu copii în școală doina lui Lucaci!

Ear' acum Joi, în 16 Aprilie, tot în Alba-Iulia s'a început pertractarea unui nou proces, contra 19 țărani și inteligenți români pentru o aderență. Pertractarea e în curgere. Românii s'înt în cu bărbăție!

Și tot Joi în 16 s'a început înaintea tribunalului din Timișoara pertractarea unui mare proces contra ziarului „Dreptatea“ pentru 25 de articoli, cari vor fi judecați într-una. Redactorul Dr. G. Candrea trecînd cu vremea în România, nu e de față, dar' pertractarea se ține și în lipsa lui, lucru ce pîn' acum nu s'a mai făcut! Pertractarea decurge pe când încheem noi foaia.

POSTA REDACȚIEI.

D-lui I. R. ș. în B. Care ție adresa?
D-lui A. C. în B. Asupra poeziei trimise, când vii la Orăștie, poștește pe la Redacție, să vorbim ceva.
D-Sale I. I. în B. În numărul viitor.
D-Sale M. C. în B. Scrie-ne sub adevărul D-Tale nume; nu-ți pune rochie, astfel poeziile »Ce toamnă« și »Te-ai dus — s'au dus și ele!
D-lui N. T. în Gr. »Sărutul Mărioarei« te rugăm să nu stăruie să-l publicăm.
D-lui I. B. în C. În numărul viitor.

Pentru redacție responsabil: Ioan M. Corvin.

LOTERIE.

Tragerea din 11 Aprilie st. n.					
Budapesta:	84	60	39	33	31
Tragerea din 4 Aprilie st. n.					
Timișoara:	79	48	75	9	39
Tragerea din 15 Aprilie st. n.					
Sibiu:	90	43	7	62	52

CALINDARUL SĂPTĂMĂNEI
dela 7—13 Aprilie st. v.

Zilele	Călimdarul vechiu	Călimdarul nou
Dum. a 3-a d. Paști, a Mironosițelor gl. 2, sft. 4.		
Dum.	7 P. George Ep. Milit.	19 Antonia
Luni	8 S. Apost. Irodion	20 Sulpitiu
Marti	9 S. Muc. Eupsichie	21 Anselm
Merc.	10 Tarent.	22 Lothar
Joi	11 Muc. Antipa	23 Albert
Vineri	12 C. Vas., E. Pariei	24 George
Sămb.	13 Muc. Artemon	25 Marcus

Jucării, Lampe, Lumini și Petroleu.

Representanța Primei societăți Vieneze de asigurare de sticlărie.

Am onoare a vă încunoștiința, că am deschis aici în casele D-nei Eleonora Kaess (Strada-Târgului Nr. 5) sub firma mea împrotocolată

C. WALLEPAGI

o prăvălie de sticlărie, chipuri, porcellană și marfă de collonie.

Fiind nisuița mea de a servi mușterii mei solid și după dorință, îmi permit a atrage atențiunea onoratului public cu deosebire asupra depositului meu bogat sortat în marfă de sticle și porcelană necesară pentru casă și cuină, ce o primesc din fabricele cele mai mari precum și marfă de colonie, ce o țin calitatea cea mai bună.

Totodată vă notific cu toată stima, că primesc efectuarea de sticlărit și de incadrat (a pune în rame) cu prețurile cele mai eține și în timpul cel mai scurt.

Asigurându-vă de serviciu solid și prompt pe lângă prețuri eține, îmi iau voie a vă cere binevoitorul sucurs și sprigin — și semnez

(327) 14—15

Cu stimă

C. WALLEPAGI.

Requisite de mâncare și mărfuri de argint de China.

Rame de ferestă, Icoane sfinte și Oglinzi.

Un învățacel de prăvălie

să primește numai decât în prăvălia de manufactură a subscrisului negustor în Orăștie.

Întru-cât se poate pe lângă limba română, se recere cunoștința limbilor germană și maghiară.

În etate să recere să nu fie mai tinăr de 14 ani.

(328) 1—3

Ion Lăzăroiu,

negustor român.

Saci se primesc înderept numai în stare bună!

Prima moară de aburi în Orăștie
a lui

(329) **Rudolf Kaess.** 21—48

Recomandă onoratului public și cu deosebire **comercianților din provincie** spre vânzare:

Făină de pâne și aluaturi

în totdeauna **proaspetă, excelentă și efnă** în saci și produsă exclusiv din grâu de Tisa cu prețurile mai jos indicate.

Nrul:	Gries	0	1	2	3	4	5	6	7	7B	8
75 Kl.	13.20	12.40	11.80	11.20	10.60	10.20	9.80	9.30	8.40	7.50	6.80

Sacii cei mari se rescumpără cu 20 cr.

Făina se vinde în saci de 75 kilo.

La vânzare, sacii se dau gratis!

UN TINER

modest și solid, cunosctor în branșa de **Ferărie și Băcănie** află loc la subscrisul.

De-asemena se caută un băiat bun ca

PRACTICANT!

Cunoașterea limbilor patriei e de lipsă!

Ioan I. Vulcu,

negustor — Orăștie.

2— (330)

Prăvălie de închiriat.

Negustoria cu drept de trafică, și sare bine arangiată și în loc cercetat așezată a

Ved. TECLA TRIF

din Băița (H.-Boicza) **se dă spre închiriat**, dimpreună cu două odăi de locuit.

Doritorii a închiria această prăvălie se se adreseze de-adreptul la subscrisa.

(331) 2—4

Tecla Trif.

F. Schäser

Librar în Orăștie (332) 2—

recomandă publicului librăria sa bogat provăzută cu tot felul de cărți, anume cu: toate cărțile de învățământ, atât pentru școalele populare cât și pentru gimnasii, — precum și tot felul de recuise trebuincloase în școală: caete, unelte de desemn, condeiuri, tăblițe, hârtie, și altele.

Ear' apoi îndeosebi publicului român recomandă frumoasa întreprindere literară ce apare în București sub titula:

„Biblioteca pentru toți“

din care au apărut până acum, într'un singur an, 50 de volumașe, elegante ca înfățișare și neprețuit de bune ca cuprins!

Se pot afla la d-sa toți numerii dela 1—50, cu câte 16 cr. unul, (plus 3 cr. de porto postal dacă se cer prin postă). *Cel-ce cumpără nrui toți deodată, îi capătă cu numai 15 cr. unul!*

La cumpărări mai mari de hârtie și tipărituri, se dă pe deasupra un rabat însemnat!

Minerva institut tipografic, societate pe acții.

Telegr.: „Minerva“

„Minerva“

Institut tipografic, societate pe acții
în Orăștie

Se recomandă a executa următoarele:

<p>Opuri și Broșuri Placate</p> <p>Bilete de logodnă și cummie Carte și epistole</p> <p>Couverte în toată mărimea</p> <p>Circulare și pref-curenturi</p> <p>Note</p>	<p>Bilete de vizită după plac și cerere</p> <p>Registre și imprimare pentru toate speciile de serviciiuri</p> <p>Anunțuri</p> <p>Bilanțuri, Compturi și Adrese.</p>
--	---

(333)

Pentru tipar responsabil: Petru P. Barițiu.